

0-6 jaar

**SPEEL  
TIP**

# Risicovol spelen

**Houd jij wel eens je hart vast wanneer kinderen spelen?**

**We spreken van risicovol spelen vanaf het moment een spelsituatie voor iemand (voor jou, een kind, een collega, een ouder/voogd) als risicovol aanvoelt.**

*“Risicovol spelen is spelen waarmee onzekerheid en exploratie verbonden is (lichamelijk, perceptueel, emotioneel of omgevingsgebonden) met mogelijke negatieve gevolgen zoals angst en/of fysieke verwonding, en mogelijke positieve gevolgen zoals nieuwe vaardigheden beheersen en/of opwindende ervaringen opdoen.”*

Bij risicovol spelen kan een kind zich bezeren of zich onaangenaam voelen, maar het kan ook zeer waardevolle positieve ervaringen opdoen. En (ah ja!) om die positieve ervaringen is het ons te doen!



© Helena Sienaert

## Uit de kindermond

*Ik zie mijn dino op de rand van de wastafel staan. Die wil ik hebben! Ik kijk naar mijn begeleider Jarne en wijs naar de dino. 'Wil jij de dino hebben?', vraagt Jarne. 'Neem hem maar!'. Ik leun voorover en zet mijn handen in de wasbak. Ik kijk nog eens naar Jarne... mag dit wel? 'Doe maar!', zegt Jarne. 'Ik weet dat jij dat kan!'. Voorzichtig klim ik erin, en neem ik de dino. Ik kijk opgewekt naar Jarne, die er trots uitziet. Nu moet ik alleen nog terugkeren natuurlijk... Ik kijk over de rand en zoek het krukje. Ik hou mij goed vast en tast met mijn ene voet. Ik wankel even en zoek de blik van Jarne. Hij knikt met een glimlach en ik probeer nog eens tot ik de kruk voel. Oef! Gelukt! Voorzichtig draai ik mij verder op mijn buik en wiebel ik wat achteruit tot mijn andere voet de kruk raakt. Ik stel mij rechtop en grijns naar Jarne. Wat ben ik fier!*

## Aanvaardbare risico's nemen

Risico's bij het spelen... moeten we die niet vermijden? Ons antwoord: niet allemaal! Als je alle risico's probeert weg te nemen, ontnem je kinderen meteen ook de kans om zélf met risico's om te gaan. Kinderen kunnen vaak meer dan we denken. Ook jonge kinderen zijn in staat om (met jouw ondersteuning) risico's te overwinnen. Maar als je risicovolle situaties vermijdt of helemaal overneemt van kinderen, kunnen ze dat niet aan jou tonen, natuurlijk!

Het spreekt voor zich dat we kinderen niet nodeloos in gevaar willen brengen. We streven wel naar speelkansen waarbij kinderen aanvaardbare risico's mogen nemen: risico's die hen speelwaarde opleveren en die ze (met gepaste ondersteuning) zelf kunnen overwinnen.

## Inzetten op risicovol spelen ≠ risky business!

Bewust inzetten op risicovol spelen, is dat geen risky business? Nee hoor! Kinderen nemen spontaan risico's, dus je kan daar maar beter doordacht mee omgaan. De vraag is dan: hoe ondersteun je risicovol spelen best? Wel... deze speeltip helpt je op weg!

## Meer lezen en bronnen

1. **Lezen** *inclusief bronnenlijst waarop deze speeltip gebaseerd is*
2. **Kijken**
3. **Luisteren**
4. **Meepraten & inspiratie opdoen** *Facebookgroep over risicovol spelen*
5. **Vorming aanvragen**
6. **Aan de slag!** *kalender voor begeleiders, methodieken en tools voor teams*

[www.speelbank.be](http://www.speelbank.be)

Diversity vvs



## Doe de test!

Geef jezelf een punt voor elke stelling die klopt.  
Tel je punten op en bekijk onderaan het resultaat.

- Ik weet van **elk kind** wat het (net nog niet) durft en kan in risicovolle situaties. *Welke gevaren merkt elk kind zelf op? Welke risico's kan het inschatten? Welke risico's durft elk kind nemen? Welke vaardigheden zet het in om risico's te overwinnen?*
- Risicovol spelen is voor mij een **evident gespreksonderwerp!** Ik benoem dagelijks mijn verwondering over wat kinderen durven en kunnen. Zowel naar de kinderen, hun ouders/voogden als naar mijn collega's.
- Ik duw kinderen niet zomaar in een hokje (bv. *Zij is een durfal. Hij is een bang hartje.*) Ik **kijk en luister** telkens opnieuw.
- Minder ondernemende kinderen **ondersteun** ik om risico's te nemen net buiten hun comfortzone. Ik neem hun emoties serieus en minimaliseer ze niet (bv. *Doe niet zo flauw. Vind jij dát te snel? Dat doet toch geen pijn?*). Kinderen die iets niet durven, moedig ik aan. Maar ik verplicht een kind nooit om risicovol te spelen.
- Kinderen die risico's nemen, **bevestig ik positief**. Bv. *Amai, jij durft dat! Knap hoe snel jij kan lopen.* Ik toon hen dat ik fier ben op wat ze durven en kunnen.
- Als kinderen een gevaar vormen voor elkaar, ondersteun ik **beide partijen**. Bv. *Kijk eens, daar kruipt iemand onder de tafel. Wat kan er gebeuren als jij nu springt?*
- Ik benoem wat ik **zelf voel en denk** wanneer kinderen risicovol spelen. Bv. *Het kriebelt in mijn buik als ik daarnaar kijk. Dat vind ik best spannend!* Ik vraag aan de kinderen, hun ouders/voogden en mijn collega's hoe zij de situatie ervaren. Zo maak ik duidelijk dat iedereen risico's anders aanvoelt.
- Ik zorg voor **speelruimtes** (binnen, buiten en in de buurt) waar elk kind uitdagingen mét bijhorende risico's op maat kan aangaan. Ik voorzie bv. klim- en klautermogelijkheden voor baby's, peuters en/of kleuters.
- Ik ken de **gevaren** in de speelruimtes. Gevaren met onaanvaardbare risico's (bv. een roestige spijker) neem ik weg, of ik laat kinderen op een andere plek spelen. Gevaren met aanvaardbare risico's (bv. een laaghangende tak) maak ik visueel duidelijk voor kinderen (bv. door er een lintje aan te hangen). Ik herinner hen eraan vóór en tijdens het spelen.
- Ik houd (op het eerste zicht) **gevaarlijke voorwerpen** niet krampachtig uit het zicht en het bereik van kinderen, maar overweeg telkens de speelkansen. Als kinderen interesse tonen in mijn schaar of het kaarsje op een verjaardagstaart, bedenk ik wát ze daar precies boeiend aan vinden. Ik ondersteun de kinderen om gevaarlijke voorwerpen 'zo veilig als nodig' te exploreren.
- Ik beperk het aantal **regels** zodat kinderen maximale speelvrijheid ervaren. De kinderen mogen van mij de speelruimtes en -materialen gebruiken zoals ze zelf willen, óók als dat een tikkeltje risicovol wordt. Lopen in de gang, stoelen verschuiven, materialen stapelen, met de fietsjes tegen de muur rijden, of in een wasmand van de glijbaan? Ik laat mij verassen door de creativiteit van kinderen, moedig die aan en stel pas regels wanneer dat écht nodig is.
- Ik kan razendsnel afwegen of een situatie **veilig genoeg** is. Ik hou daar bij rekening met de complexiteit van de situatie. *Hoe goed ken ik de kinderen? Kan ik fysiek tussenkomen wanneer nodig? Welke mogelijke positieve en negatieve gevolgen zijn er, en voor wie?* Bij acuut en groot gevaar, grijp ik onmiddellijk in om de situatie 'zo veilig als nodig' te maken.
- Als kinderen opgaan in hun spel en veel plezier maken, probeer ik hen niet te **onderbreken**. Bv. een kind dat zijn hoofd dreigt te stoten aan de rand van een tafel bescherm ik door mijn hand op de rand te leggen.
- Vindt een kind iets leuk en/of boeiend, en kan het zich niet blijvend kwetsen? Ik laat het toe, ook al heb ik zelf schrik. Ik pas dus op met **'pas op'**. Ik waarschuw niet uit automatisme, maar enkel wanneer het écht nodig is.
- Als ik een kind wil waarschuwen voor een gevaar, zeg ik niet gewoon **'gevaarlijk hoor!'** Ik laat het kind dat gevaar dan onder begeleiding **ontdekken**. Bv. *Kom eens wat dichterbij... dat vuur is warm, hé?*
- Als er geen acuut en groot gevaar is, **tel ik tot 10**. Ik vertrouw het kind, observeer en bevestig het. Ik geef het kind ruimte en tijd om mij te tonen wat het durft en kan, en waarbij het mijn hulp wil.
- Bij aanvaardbare risico's laat ik het spel zoveel mogelijk (letterlijk en figuurlijk) **in handen van het kind**. Ik doe 'lijm in mijn zakken': ik geef vooral hints en ondersteun kinderen zelden fysiek tijdens risicovol spelen. Ik zet bv. een kind niet ongevraagd bovenop een glijbaan, en geef enkel mijn hand wanneer een kind daar zelf om vraagt.
- Ik let op kleine signalen en benoem welke **duurf en vaardigheden** een kind inzet tijdens risicovol spelen (bv. *Goed dat je mijn hand vroeg. Je stapt erg voorzichtig, dat helpt om je evenwicht te houden.*). Voor ontbrekende vaardigheden ondersteun ik het kind om oplossingen te bedenken. Ik vraag welke oplossingen het kind zelf ziet, geef tips, toon voor en verwoord hoe ik zelf met risico's omga.
- Ik denk samen met het kind over oorzaak-gevolg in risicovolle situaties. Ik bespreek met het kind welke gevolgen we van deze situatie verwachten: *Wat kan er gebeuren als jij hier zo speelt? Ik benoem mogelijke positieve gevolgen: Misschien geraak je wel tot helemaal boven... en kan je over de kast kijken!, en dan pas de negatieve: Dit kan op jou vallen, en dan kan je een pijnlijke buil krijgen. Misschien bots je tegen hem en schrikt hij.*
- Doet een kind iets wat ik té risicovol vind? (op een manier die ik niet oké vind of op een moment dat ik niet gepast kan ondersteunen), dan observeer en bevestig ik het kind wat hij daar precies boeiend aan vindt. Ik zorg voor een **alternatief** met gelijkaardige spanning en uitdaging, op hetzelfde moment of later. Uitsstel is geen afstel.
- Ik organiseer geregeld bewust een risicovolle activiteit waarbij kinderen **ACTIEF** kunnen omgaan met risico's. Een **risicovolle ACTIEF**iteit dus, bv. een hoogteparcours, een race, groenten snijden voor de soep, samen vuur maken, een stoepspeletje, vrij spelen in het bos, springen vanop een spannende hoogte, verstoppertje (in het donker).
- Ik weet wat ik moet doen wanneer er zich, ondanks mijn goede voorzorgsmaatregelen, een **ongeval** voordoet. Ik heb basiskennis van EHBO, weet waar ik verzorgingsgerief kan vinden en ken de (crisis)procedures (bv. *wie verwittigt ik wanneer?*).
- Ik vind het niet moeilijk om ouders/voogden te vertellen dat hun kind zich **gekwetst** heeft tijdens het spelen. Ik kan er goed mee om wanneer een ouder/voogd dan triest of boos wordt. Ik leg met gemak uit waarom risicovol spelen belangrijk is voor kinderen en hoe wij het spelen 'zo veilig als nodig' laten verlopen.



## ► Resultaat test

### 0-5 punten

## *Jouw motto is 'safety first'!*

Je voelt je erg verantwoordelijk om kinderen te beschermen en hebt er moeite mee om hen los te laten. Je probeert de omgeving voor kinderen 'zo veilig mogelijk' te maken, uit welbedeelde zorg voor hen. Je vermijdt het dat kinderen zich pijn doen. En als het toch gebeurt, voel je je mateloos schuldig. Ergens wil je wel dat kinderen op ontdekking gaan, en je weet dat kinderen hieruit kunnen leren. Maar telkens flitsen er rampscenario's door je hoofd. De superheld in jou staat altijd klaar om kinderen te redden. Uit je comfortzone komen, voelt bedreigend voor jou. Maar hé... je hebt deze test gedaan. Da's al een eerste stap! We beloven dat er buiten je comfortzone véél te beleven valt, voor jezelf én de kinderen!

**Tip:** Kijk nog eens op welke stellingen jij 'nee' antwoordde. Hierin zitten concrete tips verborgen om risicovol spelen te ondersteunen!

### 6-15 punten

## *Be scared and do it anyway.*

Je bent je ervan bewust dat risicovol spelen een meerwaarde biedt voor kinderen, maar twijfelt nog om dit consequent aan te moedigen en te ondersteunen. Je zoekt naar concrete inspiratie om kinderen 'zo veilig als nodig' te laten spelen. Gesprekken over risicovol spelen met ouders/voogden of collega's baren je soms zorgen.

**Tip:** Lees zeker verder in deze speeltip! Je vindt er ongetwijfeld redenen en praktische tips om meer in te zetten op risicovol spelen.

### 16-23 punten

## *Say yes to new adventures!*

Risicovol spelen ondersteunen? Da's voor jou een evidentie! Je bent je ervan bewust dat kinderen hiervan genieten en er veel uit kunnen leren. Je toont ook in risicovolle situaties vertrouwen aan kinderen. Je biedt hen bewust kansen om hun grenzen op te zoeken én te verleggen. Je deelt deze visie ook graag met anderen. Collega's en ouders/voogden neem je moeiteloos mee in je verhaal.

**Tip:** Deel jouw inspirerende praktijk op de [RePLAY-Facebookgroep!](#)



# 8 vormen van risicovol spelen



1

## Spelen op hoogte

Spelen waarbij kinderen naar beneden kunnen vallen, meestal omdat ze op een verhoogde plek of op een onstabiel voorwerp spelen. Wat hoog lijkt, hangt ook af van hoe groot een kind is. Voor baby's en peuters kan spelen op een drempel van 10cm al relatief hoog aanvoelen.



2

## Spelen met snelheid

Spelen waarbij kinderen hun eigen lichaam versnellen, soms met behulp van een voorwerp of helling.



3

## Spelen met gevaarlijke voorwerpen

Spelen waarbij het kind voorwerpen (of vormeloze) materialen hanteert met gevaarlijke eigenschappen (vb. glad, scherp, ruw, heet, hard, klein of net groot, zwaar, giftig). Het verschil met gevaarlijke plekken is dat kinderen gevaarlijke voorwerpen zelf kunnen verplaatsen.



4

## Spelen op gevaarlijke plekken

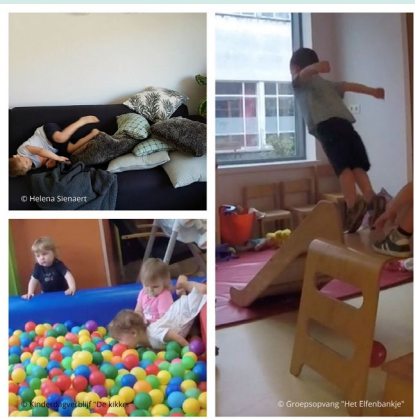
Spelen op plekken die gevaarlijke eigenschappen hebben (vb. onbekend, niet omheind, glad, heet, ruw, hard, giftig). Het verschil met gevaarlijke materialen is dat het gevaar deel uitmaakt van de omgeving, die kinderen niet zelf kunnen verplaatsen.



## Stoeispelen

5

Spelen waarbij kinderen letterlijk hun eigen en elkaars grenzen verkennen door aan elkaar te duwen en te trekken. We hebben het hier over 'spelend vechten', hierbij hebben kinderen niet de intentie om elkaar opzettelijk pijn te doen.



## Spelen met impact

6

Spelen waarbij kinderen botsen en de impact op hun lichaam ervaren.



## Spelen uit het zicht

7

Spelen waarbij kinderen uit het zicht van een volwassene spelen.



## Plaatsvervangend risico

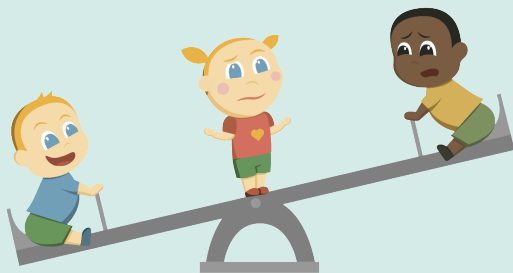
8

Kinderen die kijken naar anderen die risico's nemen, en zo ook spanning en uitdaging ervaren.

# Risicovol spelen: 8 voordelen voor kinderen

## 1 Welbevinden op de wip

Wanneer kinderen iets proberen op de grens van hun mogelijkheden, ervaren ze een mix aan emoties. Ze vinden het tegelijk leuk en ook best wel spannend. Balanceren tussen opwindning en angst is een continue evenwichtsoefening. En bij het goede evenwicht doet een kind waardevolle sleutelervaringen op.



OPWINDING ← angstige opwindning opwindende angst → ANGST

## 2 Angst overwinnen

(Opwindende) angst levert dan wel een lage score voor welbevinden op... dit is niet zomaar 'te vermijden'. Het biedt kansen om angst te ervaren en (mits enige hulp) te overwinnen. Het kind voelt zich dan competent en krijgt zelfvertrouwen. Dat merk je aan de fiere blik, de trotse houding van een kind dat zélf een risico overwon.

## 3 Betrokkenheid torenhoog!

Wanneer kinderen zich bewust zijn van gevaren, is hun betrokkenheid vaak torenhoog. Kinderen lijken intuïtief aan te voelen dat ze alles op alles moeten zetten om zich geen pijn te doen. Kinderen tonen vaak ondernemingszin, lef en creativiteit tijdens risicovol spelen.



## 4 Grenzen verleggen

Een kind dat risico's neemt, bevindt zich op de grens van zijn mogelijkheden (emotioneel, cognitief en fysiek). Nieuwe vaardigheden liggen dan binnen handbereik. Kinderen die ook in risicovolle situaties het vertrouwen krijgen om zélf oplossingen te bedenken, kunnen beter inschatten wat zij zelf (nog net niet) durven en kunnen, en wat hun volgende uitdaging is. Ze hebben een correcter beeld van hun eigen risicocompetentie.

## 5 Rekening houden met elkaar

Tijdens risicovol spelen, leert een kind zijn eigen grenzen aan te geven én rekening te houden met die van anderen. Stoeispeken is hiervoor de vorm bij uitstek. Bv. *Dit vind ik té spannend... Ik wil hulp van jou. Dat doet pijn!*  
P.S.: Door te spelen met impact, leren kinderen ook zorg te dragen voor materialen.

## 6 Leren uit ervaring

Doet een kind zich pijn, dan heeft hij aan den lijve ondervonden dat hij de situatie of zijn eigen vaardigheden verkeerd ingeschat heeft. Dat motiveert hem om de volgende keer beter op te letten en een nieuwe aanpak te testen. Falen biedt kinderen de kans om te leren omgaan met onaangename emoties die onvermijdelijk ook deel uitmaken van het leven. Zo versterkt hun doorzettingsvermogen en veerkracht. De eigen ervaring van 'oeps... dat had ik beter niet gedaan...' zal veel meer impact hebben op een kind dan een waarschuwing of 'reddingsactie' door jou.



## 7 Risicocompetentie

Een kind dat risicocompetent is, maakt een juiste inschatting van de risico's in de situatie (welke gevaren zijn er, hoeveel kans is er op negatieve gevolgen, en hoe ernstig zijn die gevolgen?) en van zijn eigen vaardigheden (wat durf ik en wat kan ik?). Het kind ziet de mogelijkheden in de risicovolle situatie, maakt een afweging en beslist uit 3 opties:

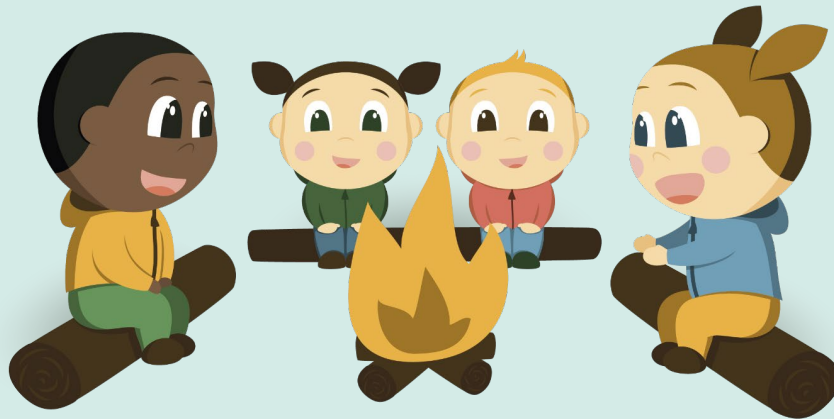
- Deze situatie voelt té risicovol, dus ik doe niet mee.
- Deze situatie voelt te risicovol, dus ik maak de risico's aanvaardbaar (bv. door iemands hulp in te roepen).
- Deze situatie voelt voldoende veilig, dus ik doe mee en ik verleg mijn grenzen!



## 8 Veilig spelen

Wanneer kinderen met de juiste ondersteuning risico's op hun maat mogen nemen, leren ze sneller veilig spelen. Kinderen hebben jou dan steeds minder (letterlijk) nodig als vangnet. Dat geeft juist veiligheid op de langere termijn.

# Risicovol spelen: 3 voordelen voor ouders/voogden



**1** Wanneer ouders/voogden voorbeelden zien/horen van hun kind dat risicovol speelt, zijn ze vaak **aangenaam verrast** over wat hun kind kan.

**2** Ouders/voogden die thuis schrik hebben om risicovol spelen toe te laten, appreciëren dat hun kind deze **ervaringskansen** alsnog krijgt. Bij jou mag hun kind immers wel risico's nemen.

**3** Jouw aanpak kan **ouders inspireren** om thuis ook meer kansen tot risicovol spelen te bieden.

# Risicovol spelen: 7 voordelen voor begeleiders

**1** Je bent **bewuster bezig** met de balans tussen veiligheid en uitdaging. Dat maakt je alerter in het werken met kinderen. Risicoanalyse wordt een basishouding voor jou, en daardoor maak je de omgeving net veiliger.

**2** Je staat **geruster en positiever** in je job: je drijfveer is niet alleen 'het veilig houden van kinderen', maar ook (en vooral!) 'kinderen uitdagingen op maat laten aangaan'. Doordat je minder regels stelt uit veiligheidsoverwegingen, moet je die regels ook niet eindeloos herhalen.

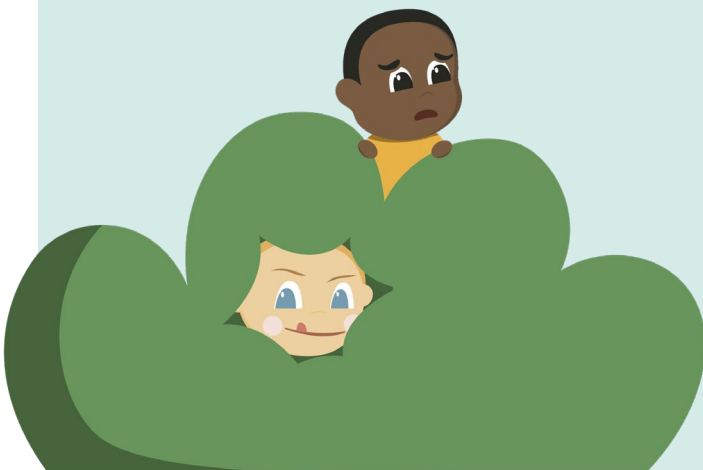
**3** Je komt **uit je comfortzone** en verlegt je eigen grenzen. Spannend hé!

**4** Je wordt vaker **verrast** door wat kinderen durven en kunnen, óók in risicovolle situaties. Zo heb je een juist beeld van hun risicocompetentie.

**5** Als je kinderen minder vaak fysiek ondersteunt, is dat een pak **ergonomischer**. Waarom zou je kinderen verschillende keren per dag in en uit hun eetstoel tillen, als sommigen er zélf in en uit kunnen klimmen?

**6** Door af te stemmen over risicovol spelen met je collega's, de kinderen en hun ouders/voogden, krijg je meer zicht op hoe jij **zelf** naar risico's kijkt.

**7** Je behoort nu tot onze club met het motto '**zo veilig als nodig**' i.p.v. 'zo veilig mogelijk'. Welkom!





## Inzetten op risicovol spelen? Met deze 10 tips zit je veilig!

### 1 Risicovol spelen... da's spēlen, hé :)

Weet je niet (meer) hoe het voelt om risicovol te spelen? Geen betere manier dan het zelf nog eens te doen! Balanceer, loop, klim, hang, spring, bots, hamer, stoei... Zoek je grenzen op: hoe ver durf en kan je gaan? Wedden dat je meteen begrijpt waarom kinderen L.O.V.E. risicovol spelen?!

### 2 Go for it!

Beslis dat je vanaf nu (ja, nu!) volop kansen zal te creëren voor risicovol spelen. In het ideale geval doe je dit samen met je team. Stem van bij de start af over ieders overtuigingen, 'goesting' en grenzen op vlak van risicovol spelen, en respecteer die. Spreek door tot de laatste 'ja maar' is uitgeklaard. Het thema kan pas écht leven in jullie voorziening als iedereen er (op zijn eigen manier) aan bijdraagt.

★ Daag je collega's uit om het testje over risicovol spelen in te vullen. Bespreek de resultaten met elkaar. Welke tips nemen jullie daaruit mee?

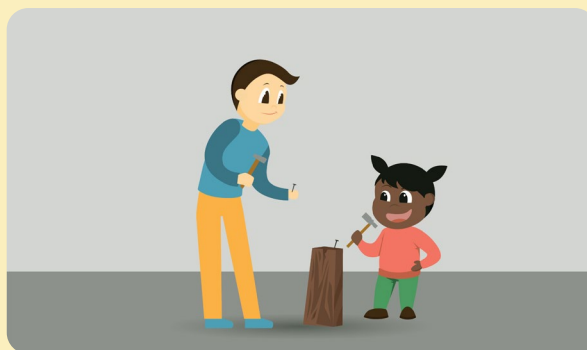
★ Volg een vorming of ga op eigen houtje aan de slag met de RePLAY toolbox. Deze stellingen en quotes brengen sowieso het gesprek op gang!

### 3 Maak risicovol spelen tot een vast deel van de werking.

Welk ideaalbeeld delen jullie en hoe zullen jullie dit samen bereiken? Leg het kader vast waarbinnen elke begeleider dagelijks keuzes kan maken. *Kiezen jullie risicovol spelen als jaarthema? Organiseren jullie (twee-)wekelijks een Wilde Woensdag? Wordt risicovol spelen een vast agendapunt tijdens teamvergaderingen? Wie neemt welke rol op? Wat hebben jullie nog nodig om van start te gaan? Een heropfrissing van de regelgeving over veiligheid, of van EHBO? Goede afspraken maken goede vrienden, dus zoek een systeem dat past bij jullie team!*

### 4 Weet waarover je spreekt.

Wat is risicovol spelen (niet)? *Gevaar(lijk spelen) vs. risico(vol spelen), (on)aanvaardbare risico's, risico-competentie*. Leg jij die woorden zonder verpinken uit? Op de kaartjes met het *ABC van risky play* vind je alle kernwoorden over risicovol spelen. Ze helpen je om anderen mee te nemen in je visie. Zo sta je stevig in je schoenen om op alle (kritische) vragen te antwoorden.



### 5 Creëer een uitdagende omgeving die 'zo veilig als nodig' is, dus mét aanvaardbare risico's op maat van elk kind.

Overweeg daarvoor deze 4 dingen: de ruimte, de materialen, de activiteiten en de speelvrijheid.

★ Kijk eens naar de plekken waarop kinderen mogen spelen (binnenruimte, buitenruimte én buiten de voorziening). Hoe maak je (letterlijk) ruimte voor alle 8 vormen van risicovol spelen? Dit perspectievenspel kan je helpen om speelkansen en risico's in balans te brengen.

★ Neem enkele materialen die jij gevaarlijk vindt. Bedenk wat kinderen hier boeiend aan vinden, en manieren om hen deze materialen 'zo veilig als nodig' te laten ontdekken.

★ Welke vormen van risicovol spelen zochten de kinderen van je groep onlangs zelf op? Bedenk een ACTIEFiteit die hierbij aansluit! Inspiratie nodig? Tik het trefwoord 'risicovol spelen' in op de Speelbank, of bekijk een filmpje/foto op de RePLAY-Facebookgroep.

★ Neem je regels eens onder de loep. Welke regels staan risicovol spelen in de weg... en kunnen die zélf niet weg?



### 6 Ondersteun elk kind op maat.

Risicovol spelen ondersteunen... dat vraagt maatwerk! De clue is: kom enkel tussen wanneer de risico's onaanvaardbaar zijn. Bij acuut en groot gevaar dus, of wanneer het kind er zelf om vraagt. Laat het spel zoveel mogelijk in handen van het kind, en vul enkel aan waar nodig. Dat maakt de ervaring van het kind het rijkst!

★ Lees de kaartjes met ondersteuningstips. Kies één tip die jij meteen wil toepassen de volgende keer dat je met de kinderen werkt.

★ Met de rollenkaartjes kan je ervaren welke impact een begeleidersstijl heeft op kinderen die risicovol spelen.

### 7 Documenteer > leer.

Maak een filmpje/foto van kinderen die risicovol spelen. Bespreek de beelden met de kinderen, hun ouders/voogden en je collega's. *Hoe voelen de kinderen zich? Wat vinden ze precies boeiend? Hoe risicocompetent zijn ze (wat durven en kunnen ze)? Hoe kan je hen best ondersteunen om hun grenzen te verleggen, 'zo veilig als nodig'?*

★ Kan je zelf geen beelden maken? Vraag een collega/vrijwilliger om dat even voor jou te doen.

### 8 Spread the word!

Spreek af hoe jullie de aanwezige en nieuwe ouders/voogden zullen inlichten over jullie focus op risicovol spelen.

★ Bespreek de risicocompetentie van elk kind geregeld met zijn ouders/voogden a.d.h.v. documentatie. Dat lukt vlot als je in kindvolgsysteem een plekje voorziet voor risicocompetentie.

★ Hoe zullen jullie communiceren over risicovol spelen? Een foto van risicovol spelen in elke nieuwsbrief, of wekelijks een filmpje op jullie Facebookgroep? Spreek af wat er voor jullie haalbaar is! De infobundel Hier durft men! helpt je bv. om je visie op risicovol spelen te duiden tijdens een intakegesprek.

★ Ga nog een stapje verder: hoe deel je je visie met externen? (bv. andere professionals, mensen uit de buurt, preventieadviseur, klantbeheerder, zorginspecteur)



### 9 Share-care-dare.

Volg regelmatig op hoe elke collega zich voelt bij het thema risicovol spelen.

**Share:** deel inspirerende voorbeelden met elkaar.

**Care:** bedenk oplossingen voor eventuele drempels die begeleiders ervaren. Bv. *Ik voel mij erg schuldig wanneer een kind zich kwetst onder mijn verantwoordelijkheid. Ik weet niet hoe ik in gesprek kan gaan met ouders/voogden over risicovol spelen. Ik heb schrik voor de reactie van mijn collega.*

**Dare:** elke begeleider gaat voor de komende periode een zelfgekozen uitdaging aan om te groeien in het thema risicovol spelen.

### 10 Stretch je grenzen.

Daag jezelf uit om je grenzen te verleggen op vlak van risicovol spelen. Bedenk hoe je kan stretchen en wie/wat je daarbij kan helpen.

★ Begin klein en maak je voornemens concreet: leg je eerstvolgende stap al vast, beslis wanneer je daarmee start, wie/wat je daarbij zal ondersteunen (bv. een buddy/coach) en tegen wanneer je je doel wil bereiken.

★ Schrijf je uitdaging op en hang ze op een zichtbare plaats. Vraag een buddy/coach om je te bevestigen wanneer je goed bezig bent, en om je te ondersteunen waar nodig. Bv. *Vanaf nu wil ik enkel nog 'pas op' zeggen als ik daarbij ook uitleg welk gevaar ik zie. Mijn collega Ilse zal hier mee op letten. Ik wil dat dit binnen 2 weken een routine geworden is voor mij!*

★ Verleg je grenzen geleidelijk aan, net zoals de kinderen!

